

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત ઉચ્ચ ન્યાયાલય, અમદાવાદ

સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલકેશન નંબર ૫૪૭૦/૨૦૦૫

સાથે

સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલકેશન નંબર ૧૨૦૪૭/૨૦૦૫

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી જયંત પટેલ

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી સી.એલ. સોની

=====

૧	શું સ્થાનિક સમાવારપત્રોના રિપોર્ટ્સને ચુકાદો જોવાની પરવાનગી આપવામાં આવે છે?	હા
૨.	રિપોર્ટ્સને સંદર્ભિત કરવાં કે નહિ?	હા
૩.	શું ન્યાયમૂર્તિ ચુકાદાની આખરી નકલ જોવાં ઈચ્છે છે?	ના

જ.	શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણના અર્થઘટન કે તેનાં હેઠળ કરવામાં આવેલ કોઈ હુકમ સબબ કોઈ મહત્વપૂર્ણ કાયદાકીય પ્રશ્ન સમાવિષ્ટ છે?	ના
પ.	દીવાની ન્યાયાધીશને પરિપત્રિત કરવું કે નહિ?	ના

=====

મહમદતારિક અકબરઅલી ખોજા....અરજદાર(ઓ)

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય અને ર....સામાવાળા(ઓ)

=====

ઉપસ્થિતિ:

મિસ્ટર મેહુલ એસ શાહ, અરજદારો તરફે વકીલ

મિસ્ટર ઋત્વિજ ઓઝા, આસિસ્ટન્ટ ગવર્નમેન્ટ પ્લેડર સામાવાળા(ઓ) નંબર

૧-૨ તરફે

મિસ્ટર નિખિલેશ જે શાહ, સામાવાળા(ઓ) નંબર ૩ તરફે વકીલ

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી જયંત પટેલ અને માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી

સી.એલ. સોની

તારીખ:૦૫/૧૧/૨૦૧૪

સંયુક્ત મૌખિક ચુકાદો

(માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી જયંત પટેલ)

૧. બંને અરજીઓમાં વિચારણા માટે સમાન પ્રશ્નો ઉદ્ભવતા હોવાથી, તેના પર એકસાથે વિચાર કરવામાં આવે છે.

૨. કેસોની ટૂંકી હકીકતો એ છે કે ભુજમાં ભારે ધરતીકંપના કારણે, વિવિધ મિલકતોને નુકસાન થયું હોવાથી, સામાવાળા નંબર ૧ એ ભુજ શહેરના રહેવાસીઓના પુનર્વસન માટે ડી.પી. રોડ બનાવવાનો નિર્ણય કર્યો. અન્ય બાબતોની સાથે સાથે લેન્ડ એક્ટિવિઝિશન એક્ટ, ૧૮૯૪ (જે હવે ટૂંકમાં 'ધ ઓલ્ડ એક્ટ' તરીકે ઉલ્લેખિત છે) હેઠળ જમીન સંપાદન કરવાનો નિર્ણય લેવામાં આવ્યો હતો. તાકીદની કલમ લાગુ કરવા માટેની પ્રક્રિયા પણ હાથ ધરવામાં આવી હતી પરંતુ તે સફળ થઈ શકી ન હતી. તે દરમિયાન, ધ ઓલ્ડ એક્ટની કલમ ૪ હેઠળની તારીખ ૨૩/૦૨/૨૦૦૪ ની અધિસૂચના તારીખ ૧૨/૦૩/૨૦૦૫ ના રોજ 'કચ્છ મિત્ર' અખબારમાં પ્રકાશિત કરવામાં આવી હતી. ત્યારબાદ, ધ ઓલ્ડ એક્ટની કલમ ૬ હેઠળની તારીખ ૦૭/૦૬/૨૦૦૬ ની અધિસૂચના પ્રકાશિત કરવામાં આવી હતી. કલમ ૯ હેઠળ તપાસ અને ધ ઓલ્ડ એક્ટની કલમ ૧૧ હેઠળ એવોર્ડ પસાર કરાય તે પહેલાં, અરજદારોએ પ્રથમ અરજીમાં સિટી સરવે વોર્ડ નંબર ૩ ના સરવે નંબર ૩૦૮૦ અને ૩૦૮૧/૧ અને બીજી અરજીમાં સરવે નંબર ૩૦૮૧/૨ વાળી જમીન સંબંધિત જમીન સંપાદન કાર્યવાહીને પડકારતી અરજીઓ દાખલ કરી

હતી. સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલકેશન નંબર ૫૪૭૦/૨૦૦૫ વાળી પ્રથમ અરજીમાં, આ કોર્ટે તારીખ ૨૯/૦૩/૨૦૦૫ ના આદેશ દ્વારા નોટિસ જારી કરતી વખતે નિર્દેશ આપ્યો હતો કે સામાવાળા સત્તાધિકારી અરજદારને પ્રશ્નવાળી જમીન પરથી બેદખલ કરશે નહીં. સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલકેશન નંબર ૧૨૦૪૭/૨૦૦૫ માં પણ તારીખ ૨૨/૦૬/૨૦૦૫ ના રોજ આવો જ આદેશ પસાર કરવામાં આવ્યો હતો. આ મેટર્સ આ કોર્ટ સમક્ષ પેન્ડિંગ રહી છે અને લેન્ડ એક્ટિવકેશન ઓફિસર વતી દાખલ કરાયેલા તારીખ ૨૧/૦૭/૨૦૧૪ ના જવાબના સોગંદનામા મુજબ, પ્રશ્નવાળી જમીનનો કબજો લેવામાં આવ્યો નથી. તે એક નિર્વિવાદ સ્થિતિ છે કે કલમ ૬ હેઠળની અધિસૂચના, જે તારીખ ૦૬/૦૮/૨૦૦૬ અને ૦૮/૦૮/૨૦૦૬ ના રોજ પ્રકાશિત થઈ હોવાનું જણાવાયું છે, ત્યારબાદ સામાવાળા સત્તાધિકારી દ્વારા ધ ઓલ્ડ એક્ટની કલમ ૧૧ હેઠળ કોઈ એવોર્ડ પસાર કરવામાં આવ્યો નથી. આ સંજોગો હેઠળ, હાલની અરજીઓ આ કોર્ટ સમક્ષ સુનાવણી માટે આવી છે.

૩. અમે બંને અરજીઓમાં અરજદારો તરફે વિદ્વાન વકીલ મિસ્ટર મેહુલ શાહ, રાજ્ય સત્તાધિકારી તરફે વિદ્વાન આસિસ્ટન્ટ ગવર્નમેન્ટ પ્લેડર મિસ્ટર ઓઝા અને સામાવાળા- ભુજ એરિયા ડેવલપમેન્ટ ઓથોરિટી તરફે મિસ્ટર એન.જે. શાહને સાંભળ્યા છે.

૪. શરૂઆતમાં જ, અરજદારો તરફેના વિદ્વાન વકીલ મિસ્ટર શાહ દ્વારા એવું સબમિટ કરવામાં આવ્યું હતું કે ધ રાઈટ ટુ ફેર કોમ્પેન્સેશન એન્ડ ટ્રાન્સપેરન્સી ઇન લેન્ડ એક્ટિવિઝિશન, રિહેબિલિટેશન એન્ડ રીસેટલમેન્ટ એક્ટ, ૨૦૧૩ (જે હવે ટૂંકમાં 'ધ ન્યુ એક્ટ' તરીકે ઉલ્લેખિત છે) જે ૦૧/૦૧/૨૦૧૪ થી અમલમાં આવ્યો છે તેના કારણે, ધ ન્યુ એક્ટની કલમ ૨૪(૧) મુજબ કાર્યવાહી વ્યર્થ થઈ જશે. એવું સબમિટ કરવામાં આવ્યું હતું કે આ સંપાદન વર્ષ ૨૦૦૫ નું છે અને જો એવોર્ડ પસાર થયો હોત અને ૫ વર્ષના સમયગાળા સુધી કબજો લેવામાં ન આવ્યો હોત તો પણ ધ ન્યુ એક્ટની કલમ ૨૪(૨) મુજબ કાર્યવાહી વ્યર્થ થઈ જાત. તેમણે સબમિટ કર્યું કે હાલના કેસમાં પણ તે જ સામ્યતા લેતા, ધ ઓલ્ડ એક્ટની કલમ ૬ હેઠળની જાહેરાત પછી પણ ૫ વર્ષનો સમયગાળો પહેલેથી જ સમાપ્ત થઈ ગયો હોવાથી, ધ ન્યુ એક્ટ હેઠળ કાર્યવાહી વ્યર્થ થઈ જવી જોઈએ.

૫. વિદ્વાન વકીલ મિસ્ટર શાહે વૈકલ્પિક રીતે સબમિટ કર્યું કે જો એવું પણ ગણવામાં આવે કે ધ ન્યુ એક્ટની કલમ ૨૪(૧) હેઠળ, કારણ કે એવોર્ડ પસાર કરવામાં આવ્યો નથી, ધ ઓલ્ડ એક્ટ હેઠળની કાર્યવાહી ચાલુ રહી શકે છે, તો પણ, કલમ ૧૧એ ની જોગવાઈઓના આધારે, કાર્યવાહી વ્યર્થ થઈ જશે કારણ કે ધ ઓલ્ડ એક્ટની કલમ ૬ હેઠળની જાહેરાતની તારીખથી બે વર્ષના સમયગાળાની અંદર કોઈ એવોર્ડ પસાર કરવામાં આવ્યો નથી.

૬. જ્યારે, સામાવાળાઓ તરફે ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલે સબમિટ કર્યું કે ધ ઓલ્ડ એક્ટ હેઠળ એવોર્ડ પસાર કરવામાં આવ્યો ન હોવાથી, કલમ ૨૪(૧) ની જોગવાઈઓના આધારે, જમીન સંપાદન માટે ધ ઓલ્ડ એક્ટ હેઠળની કાર્યવાહી વ્યર્થ થશે નહીં. ધ ઓલ્ડ એક્ટની કલમ ૧૧એ હેઠળની દલીલના પાસા પર, એવું સબમિટ કરવામાં આવ્યું હતું કે આ કોર્ટ દ્વારા મંજૂર કરાયેલ વચગાળાના સ્ટેના કારણે, ન તો એવોર્ડ પસાર કરવામાં આવ્યો છે કે ન તો કબજો લેવામાં આવ્યો છે. સામાવાળાઓ તરફેના વિદ્વાન વકીલે સબમિટ કર્યું કે તેથી, કાર્યવાહી વ્યર્થ થઈ નથી. જો વચગાળાની રાહત રદ કરવામાં આવે, તો સામાવાળાઓ ધ ન્યુ એક્ટ મુજબ વળતર નક્કી કરવા માટે આગળ વધવાની સ્થિતિમાં હશે. તેથી, એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે સંપાદનને પડકારતી દલીલ સ્વીકારવામાં ન આવે પરંતુ વધુમાં વધુ, અરજદારો ધ ન્યુ એક્ટ મુજબ વળતર મેળવવા માટે હકદાર બનશે અને જો તે અસરનો નિર્દેશ જારી કરવામાં આવે, તો જો ધ ઓલ્ડ એક્ટ મુજબના સંપાદનને, જે હાલની અરજીઓમાં પડકાર હેઠળ છે, તેને જાળવી રાખવામાં આવે તો સામાવાળાઓને કોઈ વાંધો હોઈ શકે નહીં.

૭. દલીલની પ્રશંસા કરવા માટે, આપણે પહેલા ધ ન્યુ એક્ટની કલમ ૨૪ ની જોગવાઈઓનો સંદર્ભ લઈ શકીએ, જે નીચે મુજબ વંચાય છે:—

૨૪. કિસ્સાઓમાં ૧૮૯૪ ના અધિનિયમ નંબર ૧ હેઠળની જમીન સંપાદન

પ્રક્રિયા વ્યર્થ થયેલી ગણાશે.-

(૧) આ અધિનિયમમાં ગમે તે સમાવિષ્ટ હોવા છતાં, લેન્ડ એક્રિવિઝિશન એક્ટ, ૧૮૯૪ (૧૮૯૪ નો ૧) હેઠળ શરૂ કરાયેલી જમીન સંપાદન કાર્યવાહીના કોઈપણ કેસમાં,-

(એ) જ્યાં સદર લેન્ડ એક્રિવિઝિશન એક્ટની કલમ ૧૧ હેઠળ કોઈ એવોર્ડ બનાવવામાં આવ્યો નથી, ત્યાં, વળતર નક્કી કરવા સંબંધિત આ અધિનિયમની તમામ જોગવાઈઓ લાગુ થશે;

અથવા

(બી) જ્યાં સદર કલમ ૧૧ હેઠળ એવોર્ડ બનાવવામાં આવ્યો છે, ત્યાં આવી કાર્યવાહી સદર લેન્ડ એક્રિવિઝિશન એક્ટની જોગવાઈઓ હેઠળ ચાલુ રહેશે, જાણે કે સદર અધિનિયમ રદ કરવામાં આવ્યો નથી.

(૨) પેટા-કલમ (૧) માં ગમે તે સમાવિષ્ટ હોવા છતાં, લેન્ડ એક્રિવિઝિશન એક્ટ, ૧૮૯૪ (૧૮૯૪ નો ૧) હેઠળ શરૂ કરાયેલી જમીન સંપાદન કાર્યવાહીના કેસમાં, જ્યાં સદર કલમ ૧૧ હેઠળનો એવોર્ડ આ અધિનિયમના પ્રારંભના પાંચ વર્ષ કે તેથી વધુ સમય પહેલાં બનાવવામાં આવ્યો હોય પરંતુ જમીનનો ભૌતિક કબજો લેવામાં આવ્યો ન હોય અથવા વળતર ચૂકવવામાં આવ્યું ન હોય તો સદર કાર્યવાહી વ્યર્થ થયેલી ગણાશે અને યોગ્ય સરકાર, જો તે તેમ ઈચ્છે, તો આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ અનુસાર નવેસરથી આવી જમીન સંપાદનની કાર્યવાહી શરૂ કરશે:

પરંતુક જ્યાં એવોર્ડ બનાવવામાં આવ્યો છે અને મોટાભાગની જમીન ધારકોના સંદર્ભમાં વળતર લાભાર્થીઓના ખાતામાં જમા કરવામાં આવ્યું નથી, ત્યાં, સદર લેન્ડ એક્ટિવિઝિશન એક્ટની કલમ ૪ હેઠળ સંપાદન માટેની અધિસૂચનામાં નિર્દિષ્ટ તમામ લાભાર્થીઓ આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ અનુસાર વળતર મેળવવા માટે હકદાર બનશે.

૮. સર્વોચ્ચ અદાલતને પૂણે મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન અને અન્ય વિરુદ્ધ હરકચંદ મિશ્રીમલ સોલંકી અને અન્ય જે એ.આઈ.આર. ૨૦૧૪ એસ.સી. ૯૮૨ પર રિપોર્ટ થયેલ છે સદર કેસમાં ઉપર ઉલ્લેખિત કલમનું અર્થઘટન કરવાની તક મળી હતી, જેમાં પેરા ૧૦ અને ૧૧ માં, નીચે મુજબ અવલોકન કરવામાં આવ્યું હતું:—

"૧૦. જ્યાં સુધી કલમ ૨૪ ની પેટા-કલમ (૧) નો સંબંધ છે, તે નોન ઓબ્સ્ટાન્ટે કલોઝથી શરૂ થાય છે. આના દ્વારા, સંસદે આ જોગવાઈને ૨૦૧૩ ના એક્ટની અન્ય તમામ જોગવાઈઓ પર સર્વોચ્ચ અસર આપી છે. કલોઝ (એ) માં એવી જોગવાઈ છે કે જ્યાં જમીન સંપાદન કાર્યવાહી ૧૮૯૪ ના એક્ટ હેઠળ શરૂ કરવામાં આવી છે પરંતુ કલમ ૧૧ હેઠળ કોઈ એવોર્ડ બનાવવામાં આવ્યો નથી, ત્યાં વળતર નક્કી કરવા સંબંધિત ૨૦૧૩ ના એક્ટની જોગવાઈઓ લાગુ થશે. કલમ ૨૪(૧) નો કલોઝ (બી) એવી જોગવાઈ કરે છે કે જ્યાં જમીન સંપાદન કાર્યવાહી ૧૮૯૪ ના એક્ટ હેઠળ શરૂ કરવામાં આવી છે અને કલમ ૧૧

હેઠળ એવોર્ડ બનાવવામાં આવ્યો છે, ત્યાં આવી કાર્યવાહી ૧૮૯૪ ના એક્ટની જોગવાઈઓ હેઠળ ચાલુ રહેશે જાણે કે તે અધિનિયમ રદ કરવામાં આવ્યો નથી.

૧૧. કલમ ૨૪(૨) પણ નોન ઓબ્સ્ટાન્ટે કલોઝથી શરૂ થાય છે. આ જોગવાઈ કલમ ૨૪(૧) પર સર્વોચ્ચ અસર ધરાવે છે. કલમ ૨૪(૨) એવું પ્રસ્થાપિત કરે છે કે ૧૮૯૪ ના એક્ટ હેઠળ શરૂ કરાયેલી જમીન સંપાદન કાર્યવાહીના સંબંધમાં, જ્યાં ૨૦૧૩ ના એક્ટના પ્રારંભના પાંચ વર્ષ કે તેથી વધુ સમય પહેલાં એવોર્ડ બનાવવામાં આવ્યો હોય અને બેમાંથી કોઈપણ એક આકસ્મિક સ્થિતિ સંતોષાય છે, એટલે કે; (૧) જમીનનો ભૌતિક કબજો લેવામાં આવ્યો નથી અથવા (૨) વળતર ચૂકવવામાં આવ્યું નથી, આવી સંપાદન કાર્યવાહી વ્યર્થ થયેલી ગણાશે. આવી સંપાદન કાર્યવાહી વ્યર્થ થવા પર, જો યોગ્ય સરકાર હજુ પણ તે જમીન સંપાદન કરવા ઈચ્છે છે જે ૧૮૯૪ ના એક્ટ હેઠળ સંપાદનનો વિષયવસ્તુ હતી તો તેણે ૨૦૧૩ ના એક્ટ હેઠળ નવેસરથી કાર્યવાહી શરૂ કરવી પડશે. કલમ ૨૪(૨) સાથે જોડેલું પરંતુક એવી પરિસ્થિતિ સાથે સંબંધ ધરાવે છે જ્યાં ૧૮૯૪ ના એક્ટ હેઠળ શરૂ કરાયેલા સંપાદનના સંદર્ભમાં એવોર્ડ બનાવવામાં આવ્યો હોય અને મોટાભાગની જમીન ધારકોના સંદર્ભમાં વળતર લાભાર્થીઓના ખાતામાં જમા કરવામાં આવ્યું ન હોય તો કલમ ૪ ની અધિસૂચનામાં નિર્દિષ્ટ તમામ લાભાર્થીઓ ૨૦૧૩ ના એક્ટ હેઠળ વળતર મેળવવા માટે હકદાર બને છે."

૯. હાલના કેસમાં, આપણે એવા કેસની પરિસ્થિતિ સાથે સંબંધ ધરાવતા નથી

જ્યાં એવોર્ડ પસાર કરવામાં આવ્યો હતો અને તેથી, અમે શોધી કાઢીએ છીએ કે ધ ન્યુ એક્ટની કલમ ૨૪(૨) લાગુ પડતી નથી. હાલના કેસમાં એવોર્ડ પસાર કરવામાં આવ્યો ન હોવાથી, અમારો એવો અભિપ્રાય છે કે ધ ન્યુ એક્ટની કલમ ૨૪(૧) લાગુ થશે. ધ ન્યુ એક્ટની કલમ ૨૪(૧) ને સર્વોચ્ચ અદાલતના ઉપર ઉદ્દેશિત અવલોકનો સાથે વાંચતા, એવા કેસમાં જ્યાં કલમ ૧૧ હેઠળ કોઈ એવોર્ડ બનાવવામાં આવ્યો નથી, ત્યાં વળતર નક્કી કરવા સંબંધિત ધ ન્યુ એક્ટની જોગવાઈઓ લાગુ થશે. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, ધ ન્યુ એક્ટ હેઠળના વળતર સિવાય ધ ઓલ્ડ એક્ટ હેઠળની કાર્યવાહી ચાલુ રહી શકે છે. તેનો અર્થ એવો થશે કે સંપાદન કાર્યવાહીની કાયદેસરતા અને માન્યતા પર વિચાર કરવા માટે અને/અથવા જમીન સંપાદન કાર્યવાહી ચાલુ રાખવાના હેતુ માટે ધ ઓલ્ડ એક્ટની જોગવાઈઓ ચાલુ રહી શકે છે. અમારા અભિપ્રાય મુજબ, હાલના કેસમાં ધ ઓલ્ડ એક્ટ હેઠળ એવોર્ડ પસાર કરવામાં આવ્યો ન હોવાથી, એવું કહી શકાય નહીં કે ધ ન્યુ એક્ટની જોગવાઈઓના આધારે કાર્યવાહી વ્યર્થ થઈ જશે, પરંતુ તે જ સમયે, જમીન સંપાદન કાર્યવાહીની કાયદેસરતા અને માન્યતાની તપાસ કરવાના હેતુ માટે ધ ઓલ્ડ એક્ટની જોગવાઈઓ ચાલુ રહી શકે છે. ધ ઓલ્ડ એક્ટની કલમ ૧૧એ નીચે મુજબ વંચાય છે:—

૧૧એ. જે સમયગાળાની અંદર એવોર્ડ બનાવવામાં આવશે— કલેક્ટર જાહેરાતના પ્રકાશનથી બે વર્ષના સમયગાળાની અંદર કલમ ૧૧ હેઠળ એવોર્ડ બનાવશે અને

જો તે સમયગાળાની અંદર કોઈ એવોર્ડ બનાવવામાં ન આવે, તો જમીનના સંપાદન માટેની સમગ્ર કાર્યવાહી વ્યર્થ થઈ જશે:

પરંતુક એવા કેસમાં જ્યાં સદર જાહેરાત લેન્ડ એક્ટિવિઝિશન (અમેન્ડમેન્ટ) એક્ટ, ૧૯૮૪ ના પ્રારંભ પહેલાં પ્રકાશિત કરવામાં આવી હોય, ત્યાં એવોર્ડ આવા પ્રારંભથી બે વર્ષના સમયગાળાની અંદર બનાવવામાં આવશે.

સ્પષ્ટીકરણ: આ કલમમાં ઉલ્લેખિત બે વર્ષના સમયગાળાની ગણતરી કરવામાં, સદર જાહેરાતના અનુસંધાને લેવાની કોઈ કાર્યવાહી અથવા પ્રક્રિયા અદાલતના આદેશ દ્વારા સ્ટે કરવામાં આવી હોય તે સમયગાળો બાદ કરવામાં આવશે.]

૧૦. ઉપરોક્ત બાબત દર્શાવે છે કે જો જાહેરાતના પ્રકાશનની તારીખથી બે વર્ષના સમયગાળાની અંદર કોઈ એવોર્ડ બનાવવામાં આવ્યો ન હોય, તો જમીનનું સંપાદન વ્યર્થ થઈ જશે, પરંતુ, એવા સ્પષ્ટીકરણ સાથે કે બે વર્ષના સમયગાળાની ગણતરી કરવામાં, સદર જાહેરાતના અનુસંધાને લેવાની કાર્યવાહી અથવા પ્રક્રિયા અદાલતના આદેશ દ્વારા સ્ટે કરવામાં આવી હોય તે સમયગાળો બાદ કરવામાં આવશે. તે સાચું છે કે ધ ઓલ્ડ એક્ટની કલમ ૬ હેઠળની જાહેરાત પછી, મેટર્સ આ કોર્ટ સમક્ષ પેન્ડિંગ રહી હતી પરંતુ મેટર્સની આવી પેન્ડન્સીના સમયગાળાનો લાભ સ્વચાલિત નથી પરંતુ આવો લાભ સત્તાધિકારીને માત્ર ત્યારે જ મળી શકે છે જો અદાલત દ્વારા જાહેરાત સ્ટે કરવા માટે કોઈ આદેશ પસાર કરવામાં આવ્યો હોય. હાલના કેસમાં, જેમ કે અમે અહીં ઉપર નોંધ્યું છે તેમ,

જમીનના માલિક પાસેથી કબજો લેવા સામે મર્યાદિત સ્ટે આપવામાં આવ્યો હતો. ધ ઓલ્ડ એક્ટની કલમ ૬ હેઠળની જાહેરાત સામે કોઈ સ્ટે ન હતો કે અદાલત દ્વારા એવોર્ડ પસાર કરવા સામે કોઈ સ્ટે આપવામાં આવ્યો ન હતો. જેમ કે, વચગાળાની રાહતને, જો તે જેમ છે તેમ ગણવામાં આવે, તો તેનો અર્થ એવો થશે કે જમીન સંપાદન કાર્યવાહી કબજો લેવાના સ્ટેજ સુધી સ્ટે કરવામાં આવી ન હતી. કબજો લેવાનો સ્ટેજ કલમ ૧૬ ની જોગવાઈઓ મુજબ એવોર્ડ પછી આવશે અને તે પહેલાં નહીં. આ સંજોગો હેઠળ, એવું કહી શકાય કે આ કોર્ટે વચગાળાના આદેશ દ્વારા ન તો કલમ ૬ હેઠળની જાહેરાત સ્ટે કરી હતી કે ન તો લેન્ડ એકિવિઝિશન ઓફિસર દ્વારા એવોર્ડ પસાર કરવા પર સ્ટે આપ્યો હતો કે પ્રતિબંધ મૂક્યો હતો. મહેસૂલ વિભાગના અન્ડર સેક્રેટરી દ્વારા ફાઇલ કરાયેલા તારીખ ૨૪/૦૭/૨૦૧૪ ના જવાબના સોગંદનામામાં કરાયેલા કથનો, ખાસ કરીને પેરા ૪ ના આધારે સામાવાળાઓના વિંદ્ધાન વકીલ દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલી દલીલ કે માનનીય અદાલતે આદેશ દ્વારા પક્ષકારોને યથાસ્થિતિ જાળવી રાખવા નિર્દેશ આપ્યો હતો તે સાચી નથી. યથાસ્થિતિ માટે કોઈ આદેશ પસાર કરવામાં આવ્યો નથી પરંતુ અગાઉ નોંધ્યા મુજબ, આ કોર્ટે જમીનનો કબજો લેવા સામે મર્યાદિત વચગાળાની રાહત આપી હતી.

૧૧. ઉપરોક્ત ફેક્ટ સિચ્યુએશનને ધ્યાનમાં લેતા, અમે શોધી કાઢીએ છીએ કે સામાવાળાઓનો કેસ ધ ઓલ્ડ એક્ટની કલમ ૧૧એ ના સ્પષ્ટીકરણ દ્વારા

આવરી લેવાયેલો કહી શકાય નહીં. તે એક સ્વીકૃત સ્થિતિ છે કે એવોર્ડ પસાર કરવામાં આવ્યો નથી. એ બાબત પણ વિવાદિત હોઈ શકે નહીં કે ધ ઓલ્ડ એક્ટની કલમ ૬ હેઠળની જાહેરાતની તારીખથી, બે વર્ષનો સમયગાળો સમાપ્ત થઈ ગયો છે. ધ ઓલ્ડ એક્ટની કલમ ૬ હેઠળની જાહેરાત વર્ષ ૨૦૦૫ માં કરવામાં આવી હતી અને કોઈપણ કિસ્સામાં, આ સમયગાળો ૨૦૦૭ માં સમાપ્ત થઈ જશે. આ સંજોગો હેઠળ, સદર અધિનિયમની કલમ ૧૧એ ની જોગવાઈઓના આધારે, એવું કહી શકાય કે ધ ઓલ્ડ એક્ટ હેઠળની જમીન સંપાદન કાર્યવાહી વ્યર્થ થઈ ગઈ છે.

૧૨. ધ ઓલ્ડ એક્ટ હેઠળની જમીન સંપાદન કાર્યવાહી વ્યર્થ થવાની ઉપરોક્ત સ્થિતિને ધ્યાનમાં લેતા, અમે શોધી કાઢીએ છીએ કે કલમ ૪ હેઠળ અને/અથવા કલમ ૫એ હેઠળ અને/અથવા કલમ ૬ હેઠળ સત્તાધિકારીના કૃત્યની કાયદેસરતા અને માન્યતા સામેના વધુ પડકારોની તપાસ કરવાની જરૂર નથી કારણ કે આવી દલીલની તપાસ શૈક્ષણિક કવાયતમાં પરિણમી શકે છે અને કોઈ ઉપયોગી હેતુ સર થશે નહીં.

૧૩. ઉપરોક્ત બાબતોને ધ્યાનમાં લેતા, એવું જાહેર કરવામાં આવે છે કે પ્રશ્નવાળી જમીન માટેની કાર્યવાહી ધ ઓલ્ડ એક્ટ, એટલે કે લેન્ડ એક્ટિવિઝિશન એક્ટ, ૧૮૯૪ ની કલમ ૧૧એ ની જોગવાઈઓના આધારે વ્યર્થ થઈ ગઈ છે.

વધુમાં, એવું અવલોકન અને સ્પષ્ટ કરવામાં આવે છે કે હાલનો નિર્ણય સામાવાળાઓને ધ ન્યુ એક્ટ, એટલે કે ધ રાઈટ ટુ ફેર કોમ્પેન્સેશન એન્ડ ટ્રાન્સપેરન્સી ઇન લેન્ડ એક્ટિવિઝિશન, રિહેનિલિટેશન એન્ડ રીસેટલમેન્ટ એક્ટ, ૨૦૧૩ હેઠળ કાર્યવાહી કરવા માટે અવરોધ તરીકે કામ કરશે નહીં, જો કાયદાકીય રીતે અન્યથા પરવાનગી પાત્ર હોય.

૧૪. બંને અરજીઓ ઉપરોક્ત મર્યાદા સુધી મંજૂર કરવામાં આવે છે. હકીકતો અને સંજોગોને ધ્યાનમાં લેતા, ખર્ચ અંગે કોઈ હુકમ કરવામાં આવતો નથી.

સહી/–

(જયંત પટેલ, ન્યાયમૂર્તિ)

સહી/–

(સી.એલ. સોની, ન્યાયમૂર્તિ)

ઓમકાર

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.